06/09/2021

Patriarhul: 65 de ani de la aderarea României la UNESCO, prilej de reflecție, evaluare și lansare de noi inițiative

Împlinirea a 65 de ani de la aderarea României la UNESCO este un prilej de reflecție, evaluare și lansare de noi inițiative prin care valorile spirituale, culturale și educaționale ale țării noastre să fie promovate și dezvoltate în dialogul păcii, cooperării și respectului libertății și demnității umane cu celelalte popoare ale lumii”, spune Patriarhul Daniel în cuvântul rostit luni seară la Conferința „Istorie și Artă în România – Perspective spirituale”.

Evenimentul, dedicat împlinirii a 65 de ani UNESCO, se desfășoară luni, 6 septembrie 2021, de la ora 17:30, la Palatul Patriarhiei.

Mesajul integral:

Istorie și artă: valori românești în patrimoniul universal al umanității

Împlinirea a 65 de ani de la aderarea României la UNESCO (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură) este un prilej de reflecție, evaluare și lansare de noi inițiative prin care valorile spirituale, culturale și educaționale ale țării noastre să fie promovate și dezvoltate în dialogul păcii, cooperării și respectului libertății și demnității umane cu celelalte popoare ale lumii.

În calendarul activităților desfășurate în cursul acestui an aniversar avem posibilitatea să cunoaștem mai profund, din perspectivă spirituală, în cadrul proiectelor și programelor propuse de o organizație internațională care cuprinde majoritatea statelor de pe glob, monumentele patrimoniului nostru natural și cultural reprezentative pentru identitatea românească în lume, unice, autentice și încărcate de semnificații.

Alături de siturile naturale înscrise deja în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO (Delta Dunării, pădurile seculare de fagi din Munții Carpați și alte regiuni ale Europei) și de siturile istorice (cetățile dacice din Munții Orăștiei, bisericile fortificate din Transilvania), țara noastră este reprezentată de mai multe biserici și mănăstiri, prin care spiritualitatea creștină a rodit în simbioză cu istoria și creativitatea strămoșilor noștri.

Cele opt biserici cu picturi exterioare din nordul Moldovei (Arbore, Voroneț, Humor, Moldovița, Sucevița, Pătrăuți, Probota, biserica Sf. Gheorghe a Mănăstirii Sf. Ioan cel Nou-Suceava), bisericile de lemn din Maramureș, Mănăstirea Hurezi, cea mai importantă ctitorie a Domnitorului Martir Constantin Brâncoveanu (1688-1714), precum și ansamblurile monastice care se află în Lista Indicativă a României pentru Patrimoniul UNESCO, sunt doar o mică parte a creativității spirituale și artistice a unui popor deschis la dialog, sinteze și schimburi de valori cu alte culturi și tradiții.

Spațiu al limitei, al frontierei dintre Orient și Occident, leagăn statornic al continuității, ethosul românesc s-a format la confluența dintre latinitate și creștinătatea ortodoxă, în căutarea unor sinteze care apropie claritatea gândirii de experiența misterului existenței. Închiderea care se deschide, deschiderea care nu-și uită fundamentele statornice sunt trăsături ale ”spațiului mioritic” (Lucian Blaga). Armonia dintre păduri, ape și câmpii, căutarea echilibrului și a păcii interioare prin cultivarea valorilor morale (omenie, ospitalitate, iertare) au inspirat realizarea unor opere materiale și imateriale în care sunt impregnate trăsăturile sufletești ale poporului român.

Mănăstirile noastre cu picturi exterioare au fost numite ”ferestre ale cerului”, ”laboratoare ale Învierii”, ”pământ cântând în imagini”. Cupola bizantină elevată în turla gotică, sintezele de elemente arhitectonice din Răsărit și Apus, cultura

tradițională a lemnului transfigurată în săgețile maramureșene înălțate către cer, stilul brâncovenesc prin care arta bizantină și renașterea italiană intră în dialog, formează un tezaur unitar și, totodată, specific românesc. Arta bisericească sau arta sacră reprezintă limbajul credinței Bisericii, exprimat prin culoare, sunet, piatră, marmură, lemn sau prin imagini materiale ale evlaviei poporului român.

Mai mult de jumătate dintre monumentele istorice ale țării noastre, de importanță națională și locală, sunt monumente ecleziastice: biserici de mănăstire, biserici parohiale, biserici de lemn ale comunităților rurale, capele de cimitire, biserici de bolniță, aparținând unor vechi ansambluri monastice. Patrimoniul cultural național constituie una dintre cele mai valoroase bogății pe care le avem. Prin patrimoniu se creează și se mențin punți spirituale între generațiile trecute, prezente și viitoare. Iar în acest an 2021, declarat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca An omagial al pastorației românilor din afara României, considerăm că aceste legături spirituale cheamă la unitate și demnitate pe românii din țară, împreună cu românii care locuiesc în afara României.

Surse de bucurie spirituală, izvoare de inspirație pentru creativitatea religioasă și artistică, valorile patrimoniului național care au transmis binele, adevărul și frumosul de-a lungul secolelor au nevoie astăzi de o atenție deosebită din partea noastră. Supraviețuirea acestor opere de artă religioasă depinde de asumarea responsabilităților, planificarea priorităților și investiția pe termen lung în conservarea, restaurarea și întreținerea lor. De aceea, Biserica și Statul, împreună cu întreaga societate, avem datoria comună de a păstra, promova și pune în valoare moștenirea spirituală și culturală dăruită de înaintașii noștri, pe care trebuie să o transmitem generațiilor viitoare.

Adresăm felicitări Comisiei Naționale a României pentru UNESCO și Centrului cultural ”Mihai Eminescu” din București, precum și tuturor celor care au contribuit la organizarea acestui eveniment.

Ne rugăm lui Dumnezeu să vă binecuvinteze cu sănătate şi mult ajutor, pentru promovarea patrimoniului cultural național în rândul tinerelor generații și a valorilor românești în dialog cu toate popoarele lumii.

† DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Foto credit: Ziarul Lumina

basilica.ro